

Kanadský štýl jej vyhovuje

Rozhovor s Emíliou Jesenskou

Ilustrátorka Emília Jesenská, ktorá sa okrem ilustračnej tvorby (a tá ju veľmi baví) venuje aj grafickému dizajnu, k nám na besedu priletela až z Kanady. Takú diaľku však nemerala zbytočne. V Mestskej knižnici mesta Piešťany ju privítali deti základnej školy a povypytovali sa jej na to, čo taká ilustrátorka vlastne robí a ako tvorí. My sme sa nenechali zahanbiť a tiež sme jej položili zopár otázok. Tu je výsledok.

Aký rozdiel vnímate v ilustrátorskej tvorbe na Slovensku, odkiaľ pochádzate, v Grécku, kde ste absolvovali stáž a v Kanade, kde momentálne žijete?

Zaujímavá otázka. Cítim rozdiel hlavne v prístupe z hľadiska vzťahu klienta a ilustrátora. V zahraničí, napríklad v spomínanej Kanade, je ten vzťah dôvernejší. Keď som tam pre jedno štúdio ilustrovala zopár kníh, nechali mi úplne voľnú ruku. Dostala som len nejaké podklady a bola tam taká silná dôvera, že tak, ako to spravím, tak to bude dobré. Rovnako nemali žiaden problém, napríklad, s faktúrou, ktorá bola hneď uhradená a nič sa nevymýšľalo. Bolo to také ústretovejšie, pretože všetci vedia, že je to zamestnanie ako každé iné a nikto sa do toho tak nevráta, ako napríklad na Slovensku. Nemala som tu však zatiaľ žiadne extrémne skúsenosti, ale párkrát sa mi stalo, že som niečo nakreslila, a aj keď dotýčný už pri konzultáciách vedel, čo tam bude a ako to bude vyzerieť, potom to nechcel, lebo on si to tak nepredstavoval a začal vymýšľať. Celé sa to začalo prekresľovať a stratil sa tak obrovský čas a ja som tým pádom mala v podstate nezaplatenú prácu. No a v Grécku som bola na stáži a tam som v podstate len pozorovala. Všetci sú tam ilustratívni na uliciach a celé mesto vyzeralo ako keby bolo nakreslené. "Netagovali" nápisy ako u nás, ale kreslili si postavičky alebo nálepky, tagy, boli nakreslené. Cítila som tam k tomu obrovský vzťah, pretože aj bežní ľudia mali k tomu vzťah, netrhali to, alebo nepremaľovali grafity. Mám nafotené množstvo obrázkov z ulíc, bolo to veľmi príjemné.

V našej knižnici práve prebieha výstava s názvom Báječný svet komiksů, v rámci ktorej môžeme vidieť aj Vaše ilustrácie. Dalo by sa teda povedať, že práve spomínané Grécko Vás ovplyvnilo natoľko, že ste sa začali venovať aj tomuto žánru?

Hlavným spúšťačom bola stredná škola, keďže som vyštudovala propagačnú grafiku, kde sme prvé dva roky len ilustrovali a potom sme sa venovali grafickému dizajnu. Čiže bolo to najskôr také, že som musela. Potom som šla do Grécka, a áno, máte pravdu, že sa to tam celé viac-menej spustilo, pretože aj napriek tomu, že som študovala grafický dizajn, dostala som tam stáž na ilustráciu, tak som sa tomu venovala. Potom som zase prestala, lebo som sa na vysokej škole venovala opäť grafickému dizajnu, ale teraz som sa k tomu zase vrátila. Čiže, v podstate máte pravdu, že tým spúšťačom bolo Grécko. Stále ma to bavilo, ale neverila som, že sa to dá robiť aj profesijne a užiť sa tým, pretože grafický dizajn je predsa len silnejšia platforma, čo sa týka zárobku. Ilustrácia zatiaľ ostáva najväčšou záľubou, v ktorú dúfam, že ma bude v plnej miere živiť.

Dnešná beseda, hosťom ktorej ste boli aj Vy, sa uskutočnila v rámci projektu Keď čítanie je čtení, IX. ročník. Projekt nám pripomína vzájomnosť českej a slovenskej kultúry. Vy ste mali možnosť ilustrovať čítanku pre české deti, máte na to nejakú peknú spomienku, respektíve, ako vnímate českú mentalitu Vy ako Slovenka?

Nevidím tam až taký rozdiel. Ilustrovala som túto čítanku ako bežnú zákazku. Problém bol v tom, že som tam nemala voľnú ruku a iba som preilustrovala po nejakej inej ilustrátorky, ktorá vtedy nemohla, čiže to bolo také strohé. Bola to však zaujímavá skúsenosť, pretože tam bolo potrebné nakresliť veľa drobných vecí. Na každé slovíčko jeden obrázok a tých obrázkov bolo vyše dvesto. Samozrejme, mala som na to skrátenejší čas, deadline bol fixný a nedal sa posúvať, a to aj napriek tomu, že som bola v nevýhode, pretože som nemohla použiť svoj štýl. A bolo to tam aj cítiť. Mám pocit, že je to tak aj na Slovensku, takže si nemyslím, že by to bolo radikálne odlišné. Ja som však mala len jednu skúsenosť, takže sa to nedá takto porovnávať, kto je horší, kto lepší. To by nebolo fér.

Ako sa Vám spolupracovalo s Braňom Jobusom na knihe Žubrienky inštalatérky?

Tak, ako aj on hovoril, v podstate sme sa stretli až teraz. Od vydavateľstva som dostala text, ktorý ma úplne na prvú "šupu" oslovil, lebo je to veľmi inšpiratívny príbeh. Mala som skôr problém, čo nenakresliť, ako to, čo nakresliť. Spolupráca bola super, lebo mi do toho "nebral", nekomentoval, ale videl to, lebo potom mi poslal mail: "Je to super, Miluška." Takže to môžem ohodnotiť ako veľmi, veľmi pozitívnu spoluprácu.

Čiže taký kanadský štýl.

Áno, presne, presne. Takú knižku by som hneď teraz začala kresliť, ak by bola taká ponuka.

Ako ste sa cítili na dnešnom podujatí v piešťanskej knižnici?

Super, deti boli úžasné, tichučké. Bola som až prekvapená, že vydržali počúvať niekedy zdĺhavé rozhovory (*smiech*). Čiže, príjemne.

Ďakujeme Vám veľmi pekne za rozhovor, za návštevu našej knižnice a prajeme Vám veľa tvorivých síl a splnených ilustrátorských snov.

Projekt: KEĎ ČÍTANIE JE ČTENÍ, IX. ročník
Podujatie: Žubrienky inštalatérky
Piešťany 8. septembra 2017
Autor rozhovoru: Martina Šulganová
Účastník rozhovoru: Emília Jesenská